

Vanhan testamentin luotettavuus yllättää

Maailmankuulu tanskalainen Vanhan testamentin kriitikko Thomas L. Thompson kuuluu niihin teologeihin, jotka vuosien ajan työllään ovat synnyttäneet epäluottamusta Vanhaan testamenttiin teologiien ja muiden ihmisten keskuudessa. Thompson on muun muassa sanonut: ”Vanhan testamentin kertomukset kutsuvat meitä Narnian maailmaan, mielikuvitusmaailmaan...”

Aikoinaan Thompson muun muassa kiisti luennoissaan Vanhan testamentin Daavidkuninkaan olleen olemassa, koska tätä ei ollut mainittu missään Vanhan testamentin

ulkopuolisessa lähteessä. Sittemmin arkeologit ovat löytäneet maininnan ”Daavidin huoneesta”, kiveen hakattuna.

Vastaavanlaisia muitakin löytöjä on paljon. Kriitikkojen on nykyään oltava erityisen varovaisia kieltäessään jonkin Vanhassa testamentissa kerrotun kansan, kaupungin, kuninkaan tai muun vastaavan olemassaolon. Kaivauksia tehdään jatkuvasti, ja uusia löytöjä voidaan tehdä milloin vain.

Viime kuussa Suomen teologisessa instituutissa vieraili toinen tanskalaistutkija, STI:n tanskalaisen sisarjärjestön Dansk Bibel-

institutin (DBI) tutkija, teologian tohtori Jens Kofoed. Hänen tuorehko väitöskirjansa on juuri julkaistu englannin kielellä: *Text and History. Historiography and the Study of the Biblical Text* (Grand Rapids: Eisenbrauns, 2005). Vaikka Kofoed on opiskellut myös Thompsonin alaisuudessa, hänellä oli täysin toisenlaisia uutisia. Mikään siinä, mitä tutkimus on tuonut esiin Vanhan testamentin tekstien syntyvaiheista, historiasta tai arkeologiasta, ei Kofoedin mukaan estä rehellistä tutkijaa uskomasta, että Raamatun kertomukset ovat täyttä totta. Sekä Raamatun historiaan että sen sanomaan voi luottaa silmät auki.

Kofoed halusi herätellä ja rohkaista teologian opiskelijoita ja uskovaan kirkkokansaa rohkeasti lukemaan Vanhaa testamenttia ja uskomaan myös, niin kuin on kirjoitettu. Älyllisesti tällaiselle luottamukselle ei ole mitään estettä. Päinvastoin suuri osa

nykyisistä tutkimustuloksista tukee suora-
naisesti Vanhan testamentin luotettavuutta.
Kofoedin tanskankielisiä ja englanninkieli-
siä artikkeleita löytyy DBI:n nettijournalista
osoitteesta www.see-j.net/hiphil.

Viime vuosina useat muutkin Vanhan
testamentin tutkijat ovat puhuneet Raamatun
täyden luotettavuuden puolesta. Maailman-
kuulu egyptologi Kenneth Kitchen kirjoitti
hiljattain 650-sivuinen kirjan *On the Reliability
of the Old Testament* (Vanhan testamentin
luotettavuus), Eerdmans 2003, jossa hän
toteaa, etteivät mitkään Vanhan testamentin
tutkimuksen esiin tuomat faktat estä usko-
masta, että se on luotettavaa Jumalan sanaa.
Hän päättää kirjansa toteamalla: ”Mitä tulee
yleiseen luotettavuuteen – ja paljon muita
esimerkkejä olisi voitu antaa kuin tähän kir-
jaan on mahtunut – Vanha testamentti selviää
yllättävän hyvin, kunhan sen kirjoituksia ja
kirjoittajia käsitellään oikeudenmukaisesti
ja tasapuolisesti, ottaen huomioon kaikki
riippumattomat tosiasiat, jotka ovat kaikille
avoimia.” Samasta asiasta ovat puhuneet myös
Vanhan testamentin tutkijat Alan Millard,
Ian Provan ja monet muut.

Tällainen tutkimustyö on tärkeää vasta-
lääkettä valitettavan laajalle levinneelle Van-
haa testamenttia epäilevälle asenteelle.

Vanha testamenttihan oli Jeesuksen ja
apostolien Raamattu. Sitä he lukivat ja siitä he
saarnasivat. Sitä he lainasivat satoja kertoja,
kyseenalaistamatta koskaan mitään, mitä se
kertoo tai opettaa. Meidänkin olisi hyvä seu-
rata heidän esimerkkiään ja pitää kiinni siitä,
että myös Vanha testamentti on kauttaaltaan
Jumalan sanaa.

Pietari totesi aikoinaan, että hänen apos-
tolikollegansa Paavalin teksteissä on yhtä ja
toista vaikeatajuista. Sama havainto on myös
Vanhaa testamenttia lukiessa luonnollinen
ja odotettavakin, eikä se millään muotoa estä
meitä luottamasta siihen, että koko Raamattu
on luotettavaa Jumalan sanaa meille. Apostoli
Pietarikin piti apostoli Paavalin tekstejä alus-
ta alkaen pyhinä kirjoituksina.

Leif Nummela

Tohtori Jens Kofoedin laati meille pyynnöstä
Vanhan testamentin viimeaikaista tutkimusta
koskevan suositeltavan kirjallisuusluettelon:

- John H. Walton, *Ancient Israelite Literature in its Cultural Context* (Grand Rapids: Zondervan, 1989) [löytyy uutena painoksena]
- Duane Garrett, *Rethinking Genesis. The Sources and Authorship of the First Book of the Pentateuch* (Grand Rapids: Baker, 1991) [löytyy uutena painoksena]
- Iain Provan, V. Philips Long and Tremper Longman III (eds.), *A Biblical History of Israel* (Louisville and London: Westminster John Knox, 2003)
- James K. Hoffmeier and Alan R. Millard, *The Future of Biblical Archaeology. Reassessing Methodologies and Assumptions* (Grand Rapids, Michigan and Cambridge, UK: Eerdmans, 2004)
- David M. Howard Jr. and Michael A. Grisanti (eds.), *Giving the Sense. Understanding and Using Old Testament Historical Texts* (Grand Rapids: Kregel, 2003)
- V. Philips Long, David W. Baker and Gordon J. Wenham (eds.), *Windows into Old Testament History. Evidence, Argument, and the Crisis of "Biblical Israel,"* (Grand Rapids: Eerdmans, 2002)
- Kenneth A. Kitchen, *On the Reliability of the Old Testament* (Grand Rapids: Eerdmans, 2003)
- David W. Baker and Bill T. Arnold (eds.), *The Face of Old Testament Studies. A Survey of Contemporary Approaches* (Grand Rapids: Baker, 1999)
- Philip E. Satterthwaite, Richard S. Hess, and Gordon J. Wenham (eds.), *The Lord's Anointed. Interpretation of Old Testament Messianic Texts* (Carlisle, Cumbria and Grand Rapids, Michigan: Paternoster and Baker, 1995)
- Richard S. Hess, Gordon J. Wenham, and Philip Satterthwaite (eds.), *He Swore and Oath: Biblical Themes from Genesis 12–50* (Carlisle, Cumbria and Grand Rapids, Michigan: Paternoster and Baker, 1994)
- Roger T. Beckwith and Martin Selman (eds.), *Sacrifice in the Bible* (Carlisle, Cumbria and Grand Rapids, Michigan: Paternoster and Baker, 1995)
- Paul R. House, *Old Testament Theology* (Downers Grove, Illinois: IVP, 1998)
- Jens Bruun Kofoed, *Text and History. Historiography and the Study of the Biblical Text* (Grand Rapids: Eisenbrauns, 2005)